

BOOST – INNOVATIV SKOLE I HELSINGØR

Helsingør Kommune løfter elevernes faglige og innovative kompetencer i et stort skoleudviklingsprojekt. Skolerne ruste eleverne til fremtidens jobs, teknologier og globale udfordringer.

6500 elever og omkring 900 ledere, lærere, pædagoger og pædagogmedhjælpere er en del af Boost – innovativ skole i Helsingør, som løber over tre år. Målet er at udvikle elevernes innovative kompetencer og ruste eleverne til fremtidens jobs, teknologier og globale udfordringer.

World Economic Forum forudser, at op til 80 % af de jobs, vi kender i dag, vil være forsvundet inden for de næste 20 – 30 år. Arbejdsmarkedet forandrer sig hurtigere end før, og arbejdsmarkedsforskere peger på, at kompetencekrav og ansættelsesformer ændrer sig markant fremadrettet. Automatisering indenfor en lang række områder betyder, at jobs enten forsvinder eller ændrer sig markant. Transportsektoren er et godt eksempel. Inden for en overskuelig tidsperiode vil førerløse køretøjer være almindelige i gadebilledet og beskæftigelsen vil derefter falde. Lignende tendenser ses indenfor en række områder fra administrative funktioner til arbejde af praktisk karakter, der overtages af robotter. Vi oplever det i vores hverdag med fx selvbetjening på biblioteket, selvindtjekning i lufthavnen og en førerløs metro i København.

Skolens opgave er at danne og uddanne eleverne til at blive livsduelige og samfundsengagerede borgere. I skolen lægges fundamentet. Fra eleverne starter i 0. klasse til de afslutter en ungdomsuddannelse, går der omkring 13 år. Den teknologiske udvikling i dag betyder, at det er vanskeligt at forudsige hvilke kompetencer, der vil blive efterspurgt på arbejdsmarkedet inden for en årrække på 13 år.

I Helsingør Kommune har vi udviklingsprojektet Boost – innovativ Skole i Helsingør. Eleverne i Helsingør Kommune skal blive så dygtige, de kan, og de skal trives i en skoledag, som er varieret og motiverende. Helsingør Kommune vil give eleverne faglige og innovative kompetencer, der rækker langt ind i det 21. århundrede, så de er rustet til fremtidens jobs, teknologier og lokale og globale udfordringer. Det gør vi med Boost.

Innovation og entreprenørskab er et tværgående tema i folkeskolen. Eleverne skal udvikle innovative og entreprenante kompetencer, så de kan anvende deres personlige, faglige og sociale ressourcer. Innovation og entreprenørskab er orienteret mod varierede og praksisorienterede undervisningsformer. Der er fokus på elevernes kompetencer til at skabe, udvikle og handle. Innovation og entreprenørskab lægger vægt på elevernes proces og evner til at organisere, kommunikere og samarbejde.

Boost handler om at sætte innovative kompetencer i spil i skolen, så de komplementerer de faglige kompetencer hos eleverne.

Skolelederne motiverer projektet således:

»Jeg tror, at eleverne får det svært på fremtidens arbejdsmarked, hvis de ikke erhverver sig innovative kompetencer. Samarbejde, relationskompetencer, idégenerering, udvælgelse og evnen til at tro på en ide og føre den ud i livet er eksempler på innovative kompetencer, som er meget vigtige for børns almene dannelse i dag,« siger Kari Jørgensen, skoleleder ved Helsingør Skole.

På skolerne går arbejdet med at udvikle elevernes innovative kompetencer hånd i hånd med faglighed og målstyret undervisning.

Den store forskel på innovativ undervisning som Boost og mere traditionel undervisning er det store fokus på ideer. Men det er ikke i modsætning til faglighed, for du får eksempelvis ingen gode ideer, hvis du ikke står på en grund af viden,« siger Tanja Steffe Nøhr, skoleleder på Skolerne i Snekkersten, der i øvrigt heller ikke ser målstyret undervisning og fælles mål som modsætning til almen dannelse. »Også i målstyret undervisning er almene kompetencer og relationsdannelse centralt. Det er ikke enten-eller,« siger Tanja Steffe Nøhr.

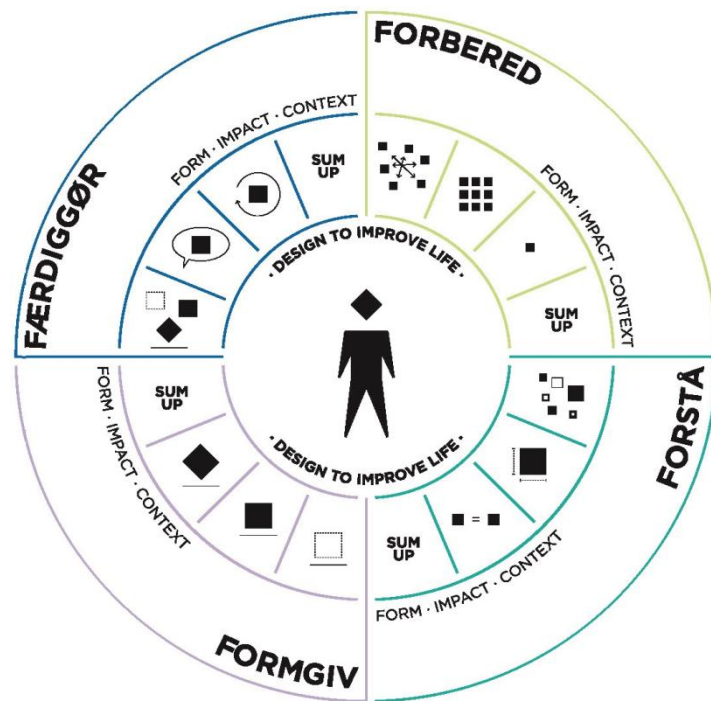
Skoleledernes ord til medarbejdernes august 2016

Vi har en skole, hvor medarbejderne sammen med eleverne tør være nysgerrige, innovative, kreative og tør tænke læring på nye måder. Vi tror på, at det er vejen til at give eleverne de allerbedste muligheder i fremtiden. Skolen skal give dem mod på at lære nyt livet igennem, give dem kompetencer til at være innovative og kreative og til at kunne samarbejde og være kritiske. Boost udfordrer den traditionelle tænkning om skole fra grundskema til læringsforløb og processer. Boost sætter elevens virke i centrum og lader eleven være drivkraften i sin egen læring, godt støttet af medarbejderne. Vi ser eleverne vokse med opgaven. Det giver motivation at arbejde med virkelighedsnære problemstillinger, og det giver ansvar at elevernes potentiale i spil på en ny måde. Vi sætter Kommune har vi allerede taget springet ind i fremtidens skole.

Sådan gør vi

Helsingør Kommune samarbejder med Index; Design to Improve Life og Professionshøjskolen Metropol om at udvikle innovationsdidaktikken i skolerne. Kompasset er en samling af teknikker til at arbejde innovationsdidaktisk. Kompasset er metodemæssigt et omdrejningspunkt i projektet, og det anvendes i alle klasser på alle skoler.

Kompasset holder styr på processen ved at tilbyde en klar struktur til processens og undervisningens forskellige niveauer og elementer. Kompasset opfordrer samtidigt til nysgerrighed, engagement, kreativitet og nytænkning og til at skærpe spontaniteten i undervisningen.

Boost har betydet, at der på tværs af alle skoler er en fælles forståelse af de kompetencer, som eleverne har brug for i det 21. århundrede.

Kompetencerne er udlagt i 4 mestringsområder:

- mestring af livet og verden
- mestring af teknologi
- mestring af tænkning og planlægning
- mestring af gøren og handlen.

Med udgangspunkt i mestringsområderne er vi ved at udvikle en strategi for elevernes læring, der skal udgøre en af grundpillerne i arbejdet på hele 0 – 18 års området, så alle medarbejdere og ledere har et fælles fundament i arbejdet med børn og unge.

Boost har afstedkommet, at vi på hele 0 – 18 års området har fået et fælles sprog og en fælles referenceramme i arbejdet med udviklingen af børn og unges innovative kompetencer. Det er afsættet, når vi sætter nye initiativer i gang. Det rækker ind i andre kommunale fagområder.

Boost er et led i en overordnet strategi om at Helsingør går fra at være en værftsby til at blive en vidensby.

Boost er et kompetenceløft af alle ledere, medarbejdere og elever.

Hvad betyder det for eleverne?

I den daglige undervisning bliver der lagt vægt på at udvikle elevernes innovative kompetencer i alle fag med udgangspunkt i kompasset.

Når projektet er gennemført, vil eleverne opleve en mere varieret skoledag med mange og forskelligartede samarbejder i den åbne skole. Samarbejderne med erhvervslivet, ungdomsuddannelserne, fritids- og foreningslivet er med til at give fagene mening i den større forstand. Samarbejde kan fx være om nye informationsfoldere fra virksomheder

eller samarbejde om udstillinger på det lokale museum. For eleverne betyder Boost, at der sker en ændring fra eleven som reproducent til eleven som producent af ny viden.

Eleverne anvender dele eller hele kompasset, som er en række teknikker, når de arbejder med at udvikle deres innovative kompetencer. Kompasset kan anvendes i mange forskellige sammenhænge i både monofaglige og tværfaglige forløb. Det kan anvendes til at træne specifikke færdigheder og til at udvikle løsninger på store samfundsmæssige udfordringer.

»Eleverne bliver motiverede gennem undervisningsprincipperne i Boost, og jeg ser endda mange af de skoletrætte drenge blomstre op. Pludselig giver undervisningen mening for eleverne, de har kontakt med omverdenen, og de føler, at deres løsninger gør en forskel,«

Lærercitat

Teknikkerne kvalificerer elevernes arbejde i større projekter med et fokus på brugerforståelse, kreativitet, bæredygtighed og kommunikation. En hel kompasproces fordrer, at der skal laves en fysisk model af løsningen, og det betyder, at eleverne også bliver udfordret på deres håndværksmæssige kompetencer.

Hvad betyder det for medarbejderne?

Boost – innovativ skole understøtter mange elementer i folkeskolereformen. Udover fokus på reformens elementer om åben skole og krav om en varieret dag, kompetenceløftes medarbejderne til arbejdet med at udvikle elevernes innovative kompetencer. Lærere, pædagoger og pædagogmedhjælpere deltager sammen over to skoleår i et grundkursus og et udvidet kursus i kompasset, i alt 10 dage over to skoleår.

I skoleåret 2015/2016 var målet for Boost at udvikle elevernes innovative kompetencer gennem arbejde med enkelte teknikker eller hele innovative forløb med Kompasset. Grundkurset i Boost var en fælles ramme for lærere og pædagoger til at lære om skolereformens mål for innovation og en fælles tilgang til at arbejde innovativt med Kompasset.

I skoleåret 2016/17 skal innovation ind i fagene og være med til at styrke elevernes faglige kompetencer, og de særlige muligheder for at arbejde med innovation på de enkelte trin skal udfoldes. Fremtidens innovative skole i Helsingør skal tage endelig form.

I de første kursusdage på det udvidede kursus er der fokus på innovation i fagene. Formålet er at give underviserne kompetencer til at planlægge og gennemføre innovative forløb inden for fagene (herunder også understøttende undervisning) og trinnene (indskoling, mellemtrin og udskoling) med brug af Kompasset. Her vil forholdet mellem målstyret undervisning og innovation blive udfoldet sammen med hvordan fagområdet vidensformer og fagdidaktiske metoder relaterer sig til innovationsdidaktik, og hvordan underviserne kan arbejde sig fra kompetencemål til innovative forløb med faglige og innovative

»Og vi bruger elementer fra Boost i undervisningen hele tiden. Associationskort, open space, mind map og check-in, check-out eksempelvis,«

Lærercitat

læringsmål. Fx hvordan de innovative kompetencemål og de didaktiske principper ser ud, når de er brudt ned på trinnene? Og hvordan kan Kompasset konkret tilpasses og videreudvikles, så det passer bedst til elever på det specifikke trin?

Deltagerne på kurserne får tid til at planlægge læringsforløb, som afprøves mellem kursusgangene. På kurset bruges der tid på videndeling, refleksion og evaluering af egne forløb.

Hvordan arbejder vi sammen om det?

Udover kompetenceløftet af medarbejderne sætter projektet fokus på ledelsesopgaven, når det handler om den faglige ledelse i forandrings- og innovationsprocesser. Her benyttes teknikkerne fra kompasset, når der skal udvikles nye løsninger på skolernes udfordringer. Således vil kompasset blive anvendt i arbejdet med at nedbringe sygefraværet på skolerne, i forhold til udviklingen af den faglige ledelse, strategiarbejde m.m.

Skolelederne sætter retningen for omstillingen af skolen og understøtter medarbejderne i arbejdet. Det betyder, at kompasset også sættes i spil i samarbejdet med ledere og medarbejdere.

Alle ledere deltager endvidere én dag på det udvidede kursus, så de kan følge op på medarbejdernes kompetenceudvikling hjemme på skolen.

Center for Dagtilbud og Skoler etablerer i efteråret 2016 netværk for lederne med henblik på at understøtte skolerne arbejde med Boost. Der etableres netværk omkring ledelse af læringsmiljøer og datainformeret ledelse.

En gang årligt samles alle omkring projektet for at få en status, få overblik over aktiviteter i den kommende periode og få inspiration til arbejdet.

Senest har alle været samlet til sommermøde, hvor inspirationsoplæggene blev holdt af Stina Vrang Elias fra uddannelsesstænetanken DEA og Peter Rasmussen fra Fonden for Entreprenørskab. Her blev der sat fokus på fremtidens kompetencer på arbejdsmarkedet og betydningen for uddannelsessystemet og så et mere konkret bud på, hvordan man arbejder med innovation og entreprenørskab i en klasse.

Fælles udfordring en gang årligt

En gang årligt deltager alle elever i én "Udfordring" og ét "Battle". Her skal eleverne arbejde tværfagligt og innovativt i en uge med at løse en konkret udfordring defineret af Helsingør Byråd.

Byrådet har besluttet tre udfordringer:

- Fra flygtning til medborger
- Sunde borgere
- Verdens bedste børne- og ungekommune

Den første udfordring "Fra flygtning til medborger" viste, at eleverne har mange interessante bud på, hvordan integration kan finde sted i lokalsamfundet. Juryens hovedpris, innovationsprisen, gik til en 1. klasse, som har udtænkt en velkomstkuffert til flygtningebørn. Kufferten indeholder forskellige legeting, som kan være med til at skabe gode lege mellem flygtninge og danske børn.

”Vi har valgt kufferten, fordi den er en meget enkel løsning på en stor udfordring” sagde fungerende borgmester Ib Kirkegaard, som uddelte prisen. Han sad i juryen sammen med blandt andre tidligere generalsekretær for Red Barnet, Mimi Jacobsen, og direktør i Helsingør Kommune, Marianne Hoff Andersen. ”Kufferten er et projekt, som kan sættes i gang med det samme, og den kan bruges af andre end dem, den er målrettet”, fortsatte Ib Kirkegaard.

Se de 21 løsninger, der deltog i battle marts 2016 på [Design To Improve Life Education](#) ressource website.

Udfordringen i skoleåret i skoleåret 2016/2017 ”Sunde borgere” skydes i gang i starten af november, hvor websitet lukker op. Her kan skolerne få inspiration til arbejdet. På websitet kan de også finde eksperterne, som kan bistå eleverne i opgaveløsningen. Alle medarbejdere har fået et designbrief, som beskriver udfordringen nærmere.

»Sundhed er en tilstand af fuldkommen fysisk, mental og social velvære og ikke blot fraværet af sygdom.« Sådan lyder WHO's definition af sundhed. Det betyder, at elevernes næste udfordring om sundhed i Helsingør kan dreje sig om alt fra sygdom, kost og motion, dårlige vaner

som rygning og alkohol til mental sundhed. Der er indbudt til samarbejdet med erhvervslivet, idræts- og foreningslivet, sundhedsvæsenet, boligområdet, byudvikling m.m.

Forventningerne til eleverne er høje. Der vil komme mange fantastiske løsninger på udfordringer omkring

- sund kost
- løsninger, der forhindrer mobning
- løsninger, der fremmer bevægelse
- fysisk indretning af skoler
- fysisk indretning af områder i boligområder eller parker
- sjove nye lege
- app's, der kan hjælpe os til at blive sunde
- løsninger, der nedbringer misbrug eller måske forhindrer os i at begynde at ryge.

Der vil komme et væld af gode idéer, som politikerne vil få forelagt.

Udfordringen løber af stablen i uge 4 og vinderen findes d. 9. marts 2017.

Hvordan ved vi, om det virker på elevernes faglighed og innovative kompetencer?

Til projektet er der tilknyttet følgeforskning og ekstern evaluering.

Det er Professionshøjskolen Metropol, der står for følgeforskningen. Ambitionen med følgeforskningen er at undersøge sammenhænge mellem den enkelte elevs iagttagede deltagelse, hvad eleven selv mener styrker eller hæmmer deltagelsen og de måder, som underviseren gennemfører undervisningen på. Formålet er at undersøge, hvilke innovationsdidaktiske greb, som motiverer eleverne.

I praksis betyder det, at forskerne undersøger elevernes oplevelser på tværs af indskoling, mellemtrin og udskoling. Med en nysgerrighed på de inkluderende potentialer i innovationsundervisningen, undersøger de også, hvilken forskel innovationsundervisning gør dels for de elevgrupper, som almindeligvis er meget deltagende i undervisningen, dels for de elevgrupper, som almindeligvis er mindre deltagende i undervisningen.

KORA har opgaven med den eksterne evaluering, herunder at undersøge om eleverne udvikler deres innovative kompetencer, faglige forståelse og trivsel, når de arbejder med innovation i skolen? Og hvad med lærerne og pædagogerne i Helsingør Kommune. Hvordan har deres innovationsdidaktiske kompetencer og motivation udviklet sig igennem forløbet? Og er ledelsen og team-kollegaerne en støtte for at arbejde innovativt? Det er nogle af de spørgsmål, som Boost evalueringen skal give svar på.

